

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060203

DOM
2015-12-15
Stockholm

Mål nr
M 3174-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-03-11 i mål nr M 359-15, se bilaga

KLAGANDE

1. C E

2. I H

Ombud för 1–2: S A

MOTPART

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Uddevalla kommun

SAKEN

Föreläggande att ta bort brygganläggning vid fastigheten X i Uddevalla kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen avslår yrkandet om syn.
  2. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Miljö- och stadsbyggnadsnämndens i Uddevalla kommun beslut den 13 juni 2014, § 209, dnr 2013:2978.
-

Dok.Id 1234860

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

C E och I H har yrkat i första hand att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva föreläggandet att ta bort brygganläggningen och i andra hand att ärendet ska återförvisas till kommunen. De har vidare yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska hålla syn på platsen.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Uddevalla kommun (nämnden) har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

C E och I H har anfört i huvudsak följande. Föreläggandet är inte tillräckligt preciserat för att kunna följas, eftersom det är oklart vilket område som omfattas av strandskyddet. Kommunens påstående att 48 av bryggans 52 meter ligger innanför strandskyddslinjen bestrids. I föreläggandet tas inte hänsyn till att delar av bryggan redan har tagits bort. Föreläggandet är inte heller proportionerligt med hänsyn till både kapitalförstöring och det behov av brygga som fastigheten har. Allmänna intressen skadas inte om bryggan får vara kvar, eftersom såväl bryggan som vattenområdet fortfarande är allemansrättsligt tillgängligt. Vitesbeloppet är inte anpassat till deras ekonomiska situation.

Nämnden har anfört i huvudsak följande. Bryggan ligger nästan helt inom strandskyddsområde. Det är endast de fyra innersta metrarna av brygganläggningen som inte ligger inom strandskyddet. Fastighetsägarna förutsätts ha kännedom om var gränsen för strandskyddet går och den informationen finns även tillgänglig hos kommunen. Om det fortfarande finns någon osäkerhet i fråga om var gränsen går så kan Lantmäteriet på begäran mäta in den exakta gränsen, vilket fastighetsägaren får stå kostnaden för. Att det finns andra bryggor på platsen innebär inte att strandskyddet har mist sitt värde. Bryggans storlek riskerar att ha en kraftigt avhållande effekt på allmänheten och även att påverka bottenlevande organismer genom skuggningseffekter. Föreläggandet är inte oproportionerligt.

Parterna har gett in fotografier och kartor.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Handlingarna i målet är tillräckligt underlag för att målet ska kunna avgöras och syn behövs därför inte.

En tillsynsmyndighet får enligt 26 kap. 9 § miljöbalken besluta om de förelägganden som behövs för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Ett föreläggande ska utformas på ett sådant sätt att adressaten utan svårigheter eller risk för missförstånd kan få klart för sig vad han eller hon ska göra. Att föreläggandet är tydligt får betydelse för den enskildes rättssäkerhet men också för effektiviteten i tillsynsarbetet. När ett föreläggande förenas med vite har tillsynsmyndigheten särskild anledning att ingående överväga och i föreläggandet noggrant precisera vilka åtgärder adressaten ska vidta. (MÖD 2004:28.)

Normalt uppfyller en mätning från en markerad strandlinje på Lantmäteriets kartmaterial kraven på noggrannhet när det ska avgöras om en planerad byggnad ligger inom strandskyddsområde eller inte (se Mark- och miljööverdomstolens avgörande 2015-08-25 i mål nr M 8029-14). I detta fall har emellertid i föreläggandet nämnden inte själv angett gränsen för strandskyddsområdet utan i stället överlätit åt C E och I H att avgöra till vilken del den aktuella bryggan ligger inom strandskyddsområdet med risk för att vite döms ut om de skulle göra en felaktig bedömning. Föreläggandet är vid dessa förhållanden inte tillräckligt preciserat för att kunna godtas och det ska därför upphävas. Att nämnden senare har gett in kartor och annat material förändrar inte Mark- och miljööverdomstolens bedömning.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Claes-Göran Sundberg, tekniska rådet Bengt Jonsson, hovrättsrådet Ingrid Åhman, referent, och tf. hovrättsassessorn Sigrid Malmström.

Föredragande var hovrättsfiskalen Alexander Häggkvist.

Rättelse/komplettering

Dom, 2015-03-11

Rättelse, 2015-06-16

Beslutat av: rådmannen Ove Järholm

I domshuvudet, under rubriken Överklagat beslut, har angetts Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslut den 20 november 2014 i ärende 505-30953-2014, vilket beslut skulle ha bilagts domen som bilaga 1. Av misstag har istället Länsstyrelsens beslut samma dag i ärende 505-30951-2014 bilagts domen. Felet rättas härmed och domen expedieras i rättat skick till parterna.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-03-11
meddelad i
Vänernsbor

Mål nr M 359-15

KLAGANDE

1. C E

2. I H

Ombud för 1 och 2: S A

MOTPART

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Uddevalla kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut den 20 november 2014 i ärende nr 505-30953-2014, se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande att ta bort brygganläggning vid fastigheten X i Uddevalla kommun

---

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Den förelagda åtgärden ska vara utförd senast den 31 december 2015.

Dok.Id 290585

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsbor	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersbor@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 08:00-16:00 -

YRKANDEN M.M.

C E och I E har yrkat att mark- och miljödomstolen upphäver det överklagade beslutet.

C E och I E har som stöd för sin talan anfört följande. Föreläggandet är inte tillräckligt preciserat för att kunna efterföljas. Föreläggandet är oskäligt. Beslutet om vite tar inte hänsyn till deras ekonomiska situation. Vitet tar inte hänsyn till att delar av bryggan tagits bort.

Föreläggandet kan inte följas eftersom det inte anger vilket område som omfattas av strandskyddsbestämmelserna. Angivelsen att 48 meter av bryggans 52 meter ligger innanför strandskyddslinjen bestrids. Det är inte deras uppgift att känna till var exakt som strandskyddslinjen går eftersom denna bestämts av länsstyrelsen och kommunen. Av tillgängligt kartmaterial är gränsdragningen av strandskyddslinjen oklar. Dock är fullt klart att deras fastighet och delar av vattenområdet ligger utanför strandskyddslinjen. Hela vattenområdet fram till bryggans slut är lerigt och dygigt och deras fastighet har behov av brygga för båtangöring. Länsstyrelsens avslagsbeslut har överklagats och inte vunnit laga kraft.

Föreläggandet är vidare inte proportionerligt. Bryggan skadar inte strandskyddets syften, dessa är utsläckta på platsen genom att bryggan ligger i en lucka mellan fyra andra bryggor med samma utförande som deras brygga. Allmänheten har tillgång till bryggan och vattenområdet under bryggan. Det allmännas vinst av att bryggan tas bort är oproportionerlig i förhållande till den kapitalförstöring och den förlust som X gör genom att inte ha tillgång till brygga. Det allmännas intressen skadas inte om bryggan får ligga kvar (jmf. prop. 1997/98:45, del 1, s. 322) och de allmänna strandskyddsintressena är utsläckta på platsen. Innan bryggan byggdes kontaktade de kommunen och fick beskedet att det inte krävdes bygglov eller strandskyddsdispens. Länsstyrelsen har inte beaktat eller vägt de enskildas intresse enligt 7 kap 25 § miljöbalken.

Vitet tar därutöver inte hänsyn till deras ekonomiska förmåga. De äger den obebyggda tomten tillsammans och tomtens värde är obetydligt.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har gått igenom handlingarna i målet samt tagit del av vad C E och I E anfört och då särskilt gällande den omständigheten att delar av brygganläggningen har tagits bort. Domstolen finner emellertid inte skäl att göra annan bedömning än den som länsstyrelsen gjort i det överklagade beslutet. Överklagandet ska därför avslås. Med hänsyn tagen till att grumlande arbeten i vatten inte får utföras under perioden den 1 april till och med den 30 september bör tiden inom vilken den förelagda åtgärden ska vara utförd ändras på sätt som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (DV 427)

Överklagande senast den 1 april 2015.

Ove Järholm

Gunnar Barrefors

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Ove Järholm, ordförande, och tekniska rådet Gunnar Barrefors. Föredragande har varit beredningsjuristen Ramona Liveland.